zmocněnce a zmocnitele,[5]) a že advokát chudé straně zřízený plní smlouvu o dílo, jejíž provedení mu bylo ovšem úředně nařízeno.[6])

Pokud by advokát chudé straně zřízený, které nebylo povoleno osvobození od placení soudních poplatků, tyto vzhledem k své ručební povinnosti zaplatil,[7]) mohl by je sice požadovati v rámci »potřebných hotových výdajů« od protektorátní pokladny (§ 64, odst. 1, č. 5 c. ř. s.), ovšem soud mohl by mu je odepříti s odůvodněním, že není tu jeho ručební povinnosti podle § 9 cís. nař. ze dne 15. září 1915, č. 259 ř. z. o soudních poplatcích oproti případnému opačnému názoru finančních úřadů. Tím by ovšem nastala situace, která zákonodárcem patrně předvídána nebyla a kterou mohla by vyřešiti norma min. financí stanovící, že advokát chudé straně soudem zřízený, neručí za soudní poplatky, k nimž jest chudá strana povinna, vzhledem k tomu, že jí v tomto směru právo chudých nebylo propůjčeno.

Miloš Kučera.

Z právní prakse.

K individualisaci soukromých žalob podle zákona čís. 108/33 Sb. zákona o ochraně cti.

Soukromý žalobce U. podal dne 2. září 1943 u okresního soudu pro Mor. Ostravu - východ žalobu proti obžalované S. pro přestupek podle zákona o ochraně cti. V žalobě uvedl, že jej obžalovaná S. bytem v Hrušově n. O., Oderbergerstr. č. 318 urazila. Během trestního řízení rozšířil soukromý žalobce svou žalobu písemným podáním, došlým soudu dne 22. září 1943, v němž uvedl, že jej obžalovaná urazila také dne 16. srpna 1943 na strážnici. Při tom uvedl soukromý žalobce v tomto podání, že původně zažalované urážky ze dne 17. srpna 1943 se staly v jeho bytě.

Okresní soud pro Mor. Ostravu - východ uznal rozsudkem ze dne 15. října 1943 obžalovanou vinnou přestupky urážky a pomluvy podle §§ 1 a 2 zák. č. 108/1933 a odsoudil ji za to podle zákona.

Obžalovaná S. podala a též včas provedla proti tomuto rozsudku odvolání co do výroku o vině a trestu. Krajský soud v Mor. Ostravě jako soud odvolací pro přestupky z podnětu odvolání obžalované z výroku o vině zrušil rozsudkem ze dne 1. prosince 1943 napadený rozsudek okresního soudu pro Mor. Ostravu-východ a obžalovanou zprostil podle § 259 č. 2 tr. ř. od obžaloby v celém rozsahu. Usnesením z téhož dne uložil pak soukromému žalobci náhradu útrat, spojených s její obhajobou.

V rozsudkových důvodech uvedl tento odvolací soud, že rozsudek I. stolice je zmatečný, poněvadž I. soud nepřihlédl k tomu, že soukromá obžaloba neudává m í s t o č i n u, jak to vyžaduje ustanovení § 207, č. 2 tr. ř., a že tudíž není čin dostatečně individualisován. Pokud jde o urážku spáchanou na policejní strážnici, je odvolací soud názoru, že údaj soukromého žalobce »na policejní strážnici« nestačí, poněvadž není uvedeno, na které policejní strážnici. Pokud jde o urážku, spáchanou v žalobcově bytě, má odvolací soud za to, že ani tu není uvedeno přesně místo spáchaného činu, neboť podle názoru odvolacího soudu takový údaj ne-

[5]) Ovšem jinak Sperl, Lehrbuch I/3, str. 751, jehož se Nýdl l. c. str. 93 dovolává, který advokátu chudé strany výslovně přiznává postavení veřejnoprávní, pokládaje jej za zástupce zájmů chudé strany, nikoliv za zástupce chudé strany samé. Důsledně pak dovozuje, že není tu zmocnitelského nebo zástupčího poměru, smlouvy mandátní nebo smlouvy o dílo, zkrátka, že tu nejde vůbec o poměry soukromého práva.

[6]) Při opačném výkladu nebyly by logické důsledky, plynoucí z § 16, odst. 4 adv. ř.

[7]) S následky případného zvýšení, které by vždy musel nésti ze svého.

označuje, kde soukromý žalobce bydlí a nelze vyloučiti možnost, že žalobce má více bytů na různých místech. Poněvadž podle toho, co bylo uvedeno, měl odvolací soud za to, že je pochybné, na kterém místě pronesené urážlivé výroky jsou žalovány, viděl v rozsudku I. stolice zmatek podle § 281, čís 9, písm. b) tr. ř. a napadený rozsudek zrušil jako zmatečný. Současné zproštění obžalované podle § 259, čís. 2 tr. ř. odůvodnil odvolací soud tím, že data obou obžalob a to den 26. srpna 1943, pokud se týče den 20. září 1943 jsou nejzazšími, když se soukromý žalobce nejpozději dověděl o urážlivých výrocích, které mínil soukromou obžalobou stíhati, které však v žalobě neindividualisoval, v důsledku čehož je nepochybné, že ať již mínil stíhat urážlivé výroky na kterémkoliv místě pronesené, je jeho žalobní právo, vztahující se na tyto výroky, již promlčeno.

Šlo tedy v souzeném případě o to, zdali je možno užíti při soukromé žalobě podle zákona 108/33 Sb. ustanovení § 207 tr. ř. nebo nikoliv.

Uvedený rozsudek krajského soudu v Mor. Ostravě napadl generální prokurátor stížností na ochranu zákona podle §§ 33 tr. ř., ježto porušil zákon v § 23, odst. 2 zákona č. 108/33 Sb.

O této zmateční stížnosti pro zachování zákona jednal Nejvyšší soud jako soud zrušovací a uznal rozsudkem ze dne 7. září 1944 č. j. Zm II 156/44 právem, že zmíněným rozsudkem krajského co odvolacího soudu ve věcech přestupkových v Mor. Ostravě byl porušen zákon v ustanovení § 23, odst. 2 zák. č. 108/33 Sb.

V důvodech uvádí rozsudek Nejvyššího soudu:

Z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, které se opírá o ustanovení § 207, čís. 2 tr. ř. a § 281, č. 9, písm. b) tr. ř. plyne, že odvolací soud je toho názoru, že soukromý žalobce neuplatnil svoje žalobní právo způsobem vyhovujícím zákonu, že důsledkem toho jeho žalobní právo zaniklo, pro kteroužto okolnost skutek obžalované nemůže býti stíhán. Odvolací soud však pochybil, když dospěl k tomuto závěru z předpokladu, že činy kladené obžalované za vinu, nebyly v soukromé žalobě dostatečně individualisovány.

Pro řízení o trestných činech podle zákona o ochraně cti před okresním soudem stanoví předpis § 23, odst. 2 zák. Sb. čís. 108/1933, že žádost za trestní stíhání má obsahovati stručné vylíčení děje, uvedení průvodů, jimiž má býti dokázán, a návrh na stíhání obžalovaného. Neprávem tudíž odvolací soud uvažoval v souzené věci podle § 207 tr. ř.

I když se podle § 23, odst. 2 zák. Sb. č. 108/1933 nevyžaduje splnění zvláštních formálních náležitostí, přece jen z požadavku stručného vylíčení plyne, že i tu je nutné, aby skutek obviněného byl v žádosti za trestní stíhání dostatečně individualisován.

Tomuto požadavku individualisace soukromý žalobce plně vyhověl, neboť jak již shora bylo zmíněno, uvedl jak ve svém podání došlém k soudu dne 2. září 1943, tak i v dodatečném podání došlém k soudu dne 22. září 1943, jak přesné znění výroků obžalovanou pronesených, tak i dobu, kdy se tak stalo, t. j. dne 16. srpna a 17. srpna 1943, při čemž v podání z 22. září 1943 ještě uvedl, že urážky spáchané dne 16. srpna 1943 se staly na strážnici a urážky ze dne 17. srpna 1943 v jeho bytě. Již tím označil soukromý žalobce v žalobě zcela jasně skutky, které stíhal, a odlišil je přesně od sebe a to takovým způsobem, že bylo zcela nepochybno, který konkretní skutek stíhá. Vzhledem ke shora uvedeným důvodům odvolacího soudu třeba ještě dodati, že z obou podání soukromého žalobce byl patrný ihned jeho byt, a že pokud jde o urážku ze dne 16. srpna 1943, spáchanou na strážnici, plynulo z výpovědi svědkyně Emilie U., které se soukromý žalobce výslovně dovolával, že tato urážka byla spáchána na strážnici v Hrušově n./Odrou.

Je proto nesprávný názor krajského soudu v Moravské Ostravě jako soudu odvolacího, že činy, jimiž byla obžalovaná S. shora uvedeným rozsudkem okresního soudu pro Moravskou Ostravu-východ uznána vinnou, nebyly dostatečně individualisovány, že důsledkem toho zaniklo žalobní právo soukromého žalobce a že tato okolnost brání stíhání skutků kladených obžalované za vinu.

Odůvodněné zmateční stížnosti na ochranu zákona, podané generálním prokurátorem podle § 33 tr. ř., bylo vyhověno a podle § 294 tr. ř. uznáno právem, jak uvedeno ve výroku.

Bylo proto tímto rozsudkem Nejvyššího soudu přesně vysloveno, že obsah soukromé žaloby se řídí výhradně ustanovením § 23, odst. 2 tohoto zákona a nelze posuzovati žaloby tyto podle § 207 tr. ř.

F. K. Guschitzký.